

Derzsy-Ben Ond

A Gordon-lányok kis kirándulása

Emili volt a szertelenebb. Melle alig domborított ingein; haja szalmaszínű, szétmeredező, fél tucát csattal tudta többé-kevésbé rendezetté tenni. Arcán, különösen, ha mosolygott, az S vonalú ráncok egymásba ágaztak. Luszilla zömökebbnek hatott hűgánál, noha alig néhány kilóval lehetett nehezebb nála, sötét, vékonyszálú haját lófarokba kötötte, mélyebb barázdáit szarkalábak kapcsolták. Sötétebb ruhát hordott, hangulata is öltözetéhez illett leginkább, ritkábban mosolygott, főként neki főtt a feje a háztartás miatt, ő intézte a pénzügyeket, fogadta a gáz- és a vízóra-leolvasót.

Nyolc év óta ugyanaz a bérház az otthonuk. Előtte két-három évenként költöztek, a legtöbb kerületben laktak, valamelyiknek mindkét végén, tovább már egyikük sem akart csapódni. Pedig éltek jobb környéken is, gyakran felemlegették, amikor mindent karnyújtásnyira közel gondoltak.

Mindketten ugyanabban az iskolában tanítottak, Emili földrajzot és éneket, Luszilla biológiát, rajzot. A tanáriban távol esett az asztaluk, nem szándékosan, így osztották el; a szünetekben alig beszéltek, ritkán együtt mentek haza, útvonalaik mások voltak. Luszilla öt-tíz perccel később indult el hazulról, ellenőrizte, elzárta-e a gázt, mindent leoltottak-e, aztán be-

csukódott, és az utcát keresztülszelve sietett az órakezdésre. Napok óta egy kosztümről beszélt, amit a kirakatban látott, és Emili a füzetek fölött felpillantva biztatta, hogy vegye meg. Megengedhetjük magunknak?, szegezte neki ingerülten Luszilla, s Emili visszahajolt az irományok fölé, korai volt szólnia.

Nem sok közös szórakozásuk akadt, mindkettőt szokásaik éltették: Emili virágbolond lett, telihordta a lakást mindenféle növényvel, katalógusokat bújt, díszkertészettel foglalkozó könyveket forgatott, Luszilla viszont keresztretjvények garmadáját fejtette fáradhatatlanul, sokszor fél délután egyhuzamban, beküldte megfejtéseit, néha nyert is, csupa apróságot, pólót, amit elajándékozott a keresztfiának, meg csomó értéktelen csecsebecsét, melyek nagyobb takarításkor a szemétkerébe kerültek. A tévét a nappaliba állították, ott álmosodtak el, jó éjszakát kívánva vonultak a szobájukba. Reggel Luszillánál csörgött az óra, kinyitotta Emili ajtaját, és amíg a hűg ébredezett, elkészítette a reggelit, s ha nagyritkán valamelyik a másik italára kapott kedvet, természetes mozdulattal cseréltek csészét. Vasárnap délután együtt sétáltak a Luxembourg-kertben, nem volt messze, busszal két megálló, ha melegen sütött a nap, gyalog vágtak

az útnak. Egy darabig a hársak alatt andalogtak, a télizöldek közelébe telepedtek, Luszilla rejtvényfüzetét hozta, Emili kötött, főként pulóvert vagy mellényt, amint elkészült, nővérenek adta, aki külön polcra tette a többi mellé. Emili születésnapján vagy nagyobb ünnepkor vette fel az egyiket, nem tűrte meg magán a pasztellszíneket.

Évekig felváltva ápolták apjukat. Az utolsó évben mindkettőjük idejét lekötötte a gondozás, fiatalok voltak még, gondolhattak volna saját családra. Emili akkoriban jegyben járt egy langaléta fiúval, Luszilla kezdettől fogva nem nézte jó szemmel a kapcsolatot, fitymálva beszélt testvére választottjáról, ingyenélőnek nevezte, végül viharok nélkül bekövetkezett a szakítás. Luszillának haldokló apjuk mellett ahhoz is maradt ereje, hogy Emilít vigasztalja.

Luszilla megkönnyezte a szerelmes filmeket, ellenben Emili forróbb jeleneteknél már kuncogott, s ha a kamera meztelenkedésnél többet is mutatott, beleköhögött a markába. Néha, ha a családra terelődött a szó, valamelyikük folyton felvetette, mennyire kivételezettek, ott van nekik egy egész csapat gyerek. Minden évfolyamban lettek kedvenceik, akikhez erősebben vonzódtak, megvitatták dolgaikat, majd sajnálták, valahányszor elkerültek.

Luszillát akkor érte villámcsapásként a hír, amikor Emili is jelen volt, így azonnal robbanhatott a meglepetés; meglobogtatta a papírt, és elfúló hangon újságolta: kétszemélyes utazást nyert. Emili, miután megkaparintotta a lapot, többször elolvasta az értesítést, amíg elhitte. Hirtelen szűk lett számukra a lakás, el kellett szabadulniuk; habár már késő délutánba fordult az

idő, busszal elindultak a Luxembourgkertbe, s a kedvenc padjukon kitárgyalták a rendkívüli esetet. Luszilla élénken ecsetelte, először még nem is akarta beküldeni a megfejtést, sőt, ha jól emlékszik, az utolsó napon adta postára, tiszta mázli, addigra el is felejtette volna.

– Egyszer be kellett jönnie. Még ügysem volt olyan, hogy a télből át-megyünk a nyárba. Vagy mást akarsz vinni?

Kipukkadt belőlük a nevetés; Luszilla mondta, még meggondolja, ki tudja, hányan ácsingóznak ilyen remek lehetőség után. Megegyeztek, hogy nem árulják el senkinek szerencséjüket. Emili szerint nem is volna kinek, ám Luszilla rálegyintett, túl irigyek az emberek. Az utazás a téli szünet nagyobb részére esik, két nap szabadságot gond nélkül megkapnának, legfeljebb temetésre hivatkoznak, kitalálnak egy rokont, magyarázkodniuk sem szükséges. Az út kárpótolni fogja őket mindenért.

Emili értetlenkedett.

– Minek kell kárpótolva lennünk?

Nővére megvonta a vállát.

– Mindegy. Ez most a miénk. És ki is használjuk.

Boldogságuk felemlegetésével kezdték és fejezték be napjaikat, aztán hetekkel később már csak elvétve figyelmeztették egymást az utazásra. Amint a szervezőirodától megkapták a papírokat és a repülőjegyeket, kevés lelkesedéssel fogadták. Luszilla úgy találta, meglehetősen rumlis lesz az útjuk, de bolondok volnának kihagyni. Emili fotókon mutatott néhány egzotikus növényt, amiket jó eséllyel lehetne itthon felnevelni. Luszilla rápillantott az egyik képre, nem tett megjegyzést.

Asztalán zárt borítékokban megfejtéseit tartotta, melyeket elküldeni akart; Emili élcelődött: egy szerzemény nem is elég neki, azonban Luszilla morgott, így sürgősen abbahagyta az ugratást. Luszillának napok óta fáj a dereka, szokásosnál is csendesebb maradt.

Akkortájt történt, hogy az első emeleti megüresedett lakásba új lakó költözött. Kezdetben fel sem tűnt nekik; ha híre a házban el is terjedt hamar, nem jutott a fülükbe. Luszilla jobb hangulatában felemlegette, milyen jó, hogy nem kell liftezniük, elképzelhető, mi csoda alakokkal szorongának együtt; Emili értette, bár ő kevésbé tartott az emberektől. Luszilla egyik nap szóba hozta, hogy új arcot látott, kiderült, Emili is szembetalálkozott már a jövevényvel, csak elfelejtette megemlíteni. Ezután többször összefutottak vele a lépcsőházban, az idegen mindannyiszor szívélyes Jó napot, hölgyeim!-mel köszönt, amit Luszilla furcsállott, tola-kodó fráternek jellemezte az alattuk lakót, Emili viszont kifejezetten viccesnek találta lekonyuló bajuszával. A férfi ódivatú bő ruhákat hordott; hatvan év körüli lehetett, ritka, szürkés haját hátrasimította, tarkóján felállt; ha elmulasztotta lesöpörni, gallérját korpaszemek hintették. Luszilla egyből kiszúrta, és megjegyezte, hogy ápolatlan munkásfajta, biztosan bérlő a lakást. Mégis, amikor a házmester elárulta, hogy az ismeretlen megvenni készül, megenyhült; azért annyit még leszűrt: ha ilyen sok pénze van, hurcolkodhatott volna vonzóbb kerületbe.

– Ha nekünk jó, neki miért ne lehetne az?

– Mi biztosan jobb helyet keresnénk.

– Mi itt maradunk. És ki tudja, ő honnan jött.

– El tudom képzelni.

Emili az esti film után levitte a szemetet. Azzal a hírrel érkezett, hogy világhíresség szűrődött át új ismerőse ajtaja alatt.

– Talán aludnia kellene?

– Vajon mivel foglalkozik?

– Miért nem kérdezed meg tőle?

Cikornyás névtábla került a régi helyére. Emili megállapította: Ottó kifejezetten illik szomszédjukhoz; ellenben, tódított Luszilla, az Udvari olyan alpári.

– De úgysem így szólítanád. Azt mondanád: kedves Ottó, mi az, ami bébetűvel kezdődik és három lába van?

Luszilla nem hajlott a tréfára.

– Legalább kikerekíthetné a nevét, mondjuk, Udvariasra. Udvarias Ottó. Nem olyan képtelenség.

Emili indult volna már lefeküdni, a végén mégis maradt, bámulta tovább a képernyőt, csak amikor hallotta nővére ásítóását, köszönt el. Luszilla értetetlen szavakat mormogott. Emili szobájában jött rá, hogy egyformán csalódottak.

Két nap múlva Ottónak küldeményt hozott a postás, a befelé tartó Emilitől kérdezte, átadná-e, ha megérkezik. Emili magával vitte a csomagot, kirakta a nappaliban, hogyha Luszilla hazaér a boltból, elsőnek vegye észre.

– Felcsaptál postásnak? – jelent meg a nővér az ajtóban.

Emili a vállát vonogatta, neki teljesen mindegy, simán bedobhatják a postaládájába, másnap úgyis megtalálja. A vacsoránál már előhozta, ha Luszillának kellemetlen, leviszi ő, végül is mi rossz történhetne?

– Vagy vihetnénk ketten – tette hozzá.

– Úgy érezhetné, rá akarunk akaszkodni.

Emili meghintáztatta villájára szúrt tésztát.

– Beviszed?

Luszilla nem pillantott rá.

– Te kaptad, nem?

– Tulajdonképpen nem érdekel.

A nővér diót hintett a spagettira.

– Majd meglátom.

Némán ettek; s negyedórával később, miközben Luszilla összeszedegette az edényeket, mondta, hogy korán lefekszik. Emili még tévécsatornákat váltogatott, ám hamar elálmosodott, bentről kívánt jó éjszakát. Luszilla nem hallotta, zörgött a tányérokkal; Emili habozott, kimenjen-e hozzá, de tekintete ráesett a levélre, megfordult, és magára csukta az ajtót.

Reggel, amikor Luszilla kinyitotta a szobáját, Emili már ébren feküdt; előtte rossz álmok keltegették, hajnalban sokáig nem bírt aludni. Csak miután megindultak a buszok (egyiknek az első megállója a házuk előtt van – a légfék hangjára egyébként is gyakran felriad), szenderedett el kicsit, fél hat felé már nem kísérletezett, várt, amíg biztosan elkészült a reggeli, akkor felöltözött, lehúzta a vécét, megmosdott, és bugyiban telepedett az asztalhoz.

– Nem ilyen most a divat – csipkelődött Luszilla.

Emilinek nem volt kedve vitatkozni, panaszkodott, hogy ég a szeme. Luszilla szó nélkül elé rakott egy szem Quarelint. Emili nem nyúlt hozzá, inkább megvajazott egy kalácsszeletet.

– Tudod, min nevettem?

Luszilla megkérdezte.

– Azért viszünk egy bőrönd ruhával többet, hogy odáig ne fázzunk az úton.

– Elég egy könnyű kabát.

Emili a tányérra pottyantotta a reggelijét.

– És a barnaság? Vagy a temetés alatt sülünk le úgy?

– Mindegy. Ha nem mehetek, akár fel is mondok.

– Nem mondom komolyan.

Luszilla belekortyolt a teába; kedvetlenül nézett el húga mellett.

– Vagy azt gondolod, szüntelen jönnek-mennek az alkalmak?

Emili nem válaszolt, a kalács végét az abroszon hagyta, és mintha késésben lenne, magára kapkodta a ruháit.

Aznap délelőtt kétszer találkozott az iskola folyosóján, de a hunyorítás elmaradt, mind a ketten rohantak; Luszilla fáradtnak tűnt, alighanem dereka akkor is hasogatott. Emili délután boltokban járt, két szatyornyi pamutot vásárolt; hazaérkezésekor már a házak tetejére ereszkedett a nap. Luszilla eltávozott otthonról, a levelet sem látta az asztalon. Keserű érzés lepte meg. Felhangosította a rádiót, a zenére figyelt, aztán amint felöltött benne, hogy mással jobban elfoglalhatná magát, vacsorát csinált: leforrázta a gombát, lenyúzta a bőrét, és krumpliszeletekkel berakta a sütőbe. Kellemes illatok szálltak, amikor megjelent Luszilla; nem adott időt, hogy a húga kifürkéssze az arcát, sóhajtván, mintha a napi lótás-futás kivette volna az erejét, lehuppant a nappali díványára. Bekapcsolta a tévét, bár Emili gyanította, a legkevésbé sem érdekli a műsor.

– Nem vagy éhes? Mindjárt kész.

– Dugig ettem magam. Tudtad, hogy Ottó kitűnő szakács?

– Honnan tudtam volna?

– Roston sült étellel kínált, fenséges volt. – Zenét sugárzó állomást keresett, azután visszatért az előző adóra.

– Milyen volt?

– Hogy? Ja. Kellemes. Sokkal rosszabbat vártam. Ócska garbóban szaladtam fel, azt hittem, mindjárt fordulok vissza, de marasztalt nagyon. Úgyhogy hagytam, hogy beinvitáljon. Képzeld, azt mondta, már tervezte, hogy ellátogat hozzánk. Ha nem megyek, előbb-utóbb felbukkant volna nálunk. Mit szólsz?

– Alighanem ő sem panaszkodott volna a főztödre. Mit mondott?

– Tulajdonképpen semmit. Özvegy. Van két felnőtt gyereke. Ki sem néztem belőle. És mérnök. Na, ezt végképp nem. Közben feltalál műtűrkéket, nem értettem, mit, de elég lényegesek lehetnek, meggyorsítanak, megkönnyítenek, ez a lényegük. És majdnem nevetnem kellett, hogy hajnalonként futni jár. Mutatta a kék micisapkáját, meg egy rajzfilmmfigurás pólóját, amely...

– Izzadt volt?

– Pedáns ember. Nem úgy volt, hogy felkészülhetett, mert tudta, jövök, ezért pucra vágja a lakást, hanem tényleg takaríthat. Cipői is...

– Mi van velük?

– Szép sorban állnak egymás mellett.

– Kellemes alak lehet.

– Kérdeztem, miért van itt, nincs-e háza, ingatlana.

– Na persze.

– Azt mondta, nem rendeződtek a tulajdonviszonyok. Felesége első házasságából származó gyerekei ágnak a végrendelet ellen. Ágnak. Nem jópofa?

– Jól összebarátkoztatok. Biztos, hogy nem kérsz?

Luszilla megjelent az ajtóban. – Mi van?

Emili nem fordult el a mosogatótól. – Szurkál a gyomrom. Megint a hagyma.

– Tisztára, mint a gyerekek. Utána meg nyavalyogsz.

– Egy szót sem szóltam. – A tányérokhoz nyúlt, s miután kérdő pillantására Luszilla megrázta a fejét, egy terítéket helyezett az asztalra. A forró tepsit felrakta a gáz tetejére, és kockákat szelt a sajtos krumpliból.

– Miért nem folytatod? – kérdezte Emili.

Luszilla vizet engedett a pohárba; kiitta, akkor válaszolt.

– Ennyi volt. Rólad is érdeklődött.

Emili a gőzölgő rakásból a tányérjára tett; elült.

– Nahiszen. – Ráfújt a villájára tűzött falatra. – Képzem, jól kifaggatott.

Luszilla nekidőlt az ajtókeretnek, kényelmes pózt vett fel.

– Szerette volna, de nem hagytam.

– Mit hagytál?

– Hogy beszéljen magáról. Egyedül lehet, legalábbis ezt vettem ki a szavaiból.

– Biztos sajnáltatta magát. – A hűg a porcelán széléről a szájához emelt egy gombakarikát.

– Aligha lett volna velem szerencséje. Meghallgatok valakit, de nem sopánkodok.

– Akkor végül is tudjuk már ki ő. Mész még hozzá?

– Meghívott, de nem tudom, mit teszek. Jól megvagyunk így, nem?

Emili nem felelt, ételét aprította, s miután hátrafordult, mit sertepertél a nővére, Luszilla már eltűnt. Amint végzett, félrerakta az edényeket, nem volt kedve mosogatni. Megnézte a kikelt virágokat, utána bement Luszilla mellé tévén. Régi filmet játszottak, nem érdekelte, de addig maradt, amíg elalmodott, aztán elbúcsúzott. Szobájában fél óráig rostokolt az ablak mögött, bá-

Táltos levitáció

multa a kinti fényeket. Eszébe ötlött, hogy talán évek óta nem ódöngött még este az utcán.

A következő napokban egyre többször megesett, hogy Luszillát nem találta a lakásban; tudta, hol van, egyszer rá is kérdezett, ám kitérő választ kapott, Emili nem firtatta többet. Egy hónap múlva vasárnapi levegőzésük is elmaradt, habár Luszilla erősen fogadkozott, hogy pótolják, a végén a húga belátta, erre hiába vár. Ottóval gyakorta összefutott, épp olyan előzékeny volt, viszont már felfedezte benne a távolságtartást, érezte, hogyha tehetné, szívesen kitérne előle. Luszilla néha szertelennek tűnt, egyébként semmi olyat nem tapasztalt, amit Emili ne ismerne tőle; nővérenek ugyanúgy változott a kedélye, mint eddig, kelt bal lábbal, hátfájása idején kiállhatatlan volt, Ottót is hanyagolta. Emili hiába várta, hogy a férfi egyszer csak betoppan, talán Luszilla mondhatott neki valamit. Ha a félrehúzódság tapintat részéről, köszöni szépen, nem kellene úgy kímélni.

Az utóbbi időben Luszilla többet idegeskedett, a karácsony este sem zavartalanul telt, átadták ajándékaikat, szóval tartották egymást, ennek ellenére kényszeredettséggé támadt közöttük, ami ebédnél is érződött. Közeledett utazásuk időpontja, Emili emiatt viselte nehezebben a feszültséget. Végül is nem hazudtak az igazgatónak, megengedte a rendkívüli két napot, s ahelyett, hogy tervezgetnének, fal ereszkedik közéjük.

Luszilla lefekvéshez készülődve állította meg azzal, nem bánná-e, ha Ottó is velük tartana.

- Van még egy jegy?
- Talán lehetne.

– Mi volna, ha ketten mennének?

Hirtelen csend lett a tévében, Luszilla más csatornára kapcsolott.

– Hogy képzeled?

– Semmi az egész. Együtt mentek és kész.

– És te?

Emili kérte, ezzel ne törődjön, fordított helyzetben biztosan Luszilla is ugyanúgy cselekedne. Aztán elköszönt, és az ágyán mozdulatlanul meredt a sötétbe, amíg elfáradt a szeme.

Már csak három nap maradt az utazásig; rákövetkező délután Emili figyelmeztette nővérét, jobb, ha szól Ottónak. Luszilla sóhajtott, s amíg a húga nem távozott a lakásból, a konyhában rakodott. Ottó induláskor sem jelentkezett, Luszilla szaladt le két bőrröndjével, előtte megcsókolta Emilit, s kérte, nagyon vigyázzon, teli van hűtő, ne felejtse el kinyitni. Emili az ablakból végignézte, amint taxiba szállnak, s amikor elhajtottak, addig ücsörgött a világosodó szobában, amíg majdnem elkésett az iskolából.

A következő nap az utcákat vékony hóréteg lepte be; mindenhol olvadt, az esőcsatornák zörögtek, a gyaloglók cipőtalpa foltokban kapta fel az összetapadt szemeket, fekete lyukak keletkeztek a helyükön. Emili a lámpák alatt ögyelgett, élvezte a csípős időt, percek múltán a latyakot sem kerülgette; mustrálta a szembejövőket, arra kanyarodott, amerre a legtöbben jártak. Egymás után bezártak a boltok, a forgalom is gyérült, fázott, bánta, amiért messzire elmerészkedett; szorosabbra húzva a sálját, visszafelé fordult, s már didergősen nyitotta a kaput. A postaláda rácsa mögül valami fehér virított elő, délután nem vette észre; kivette a lapot, Luszilla írt, néhány sort, hogy

minden rendben, kitűnően érzik magukat, a tenger pont olyan kék, mint a képen. Ottó is alábiggyesztette a nevét, alighanem Luszilla biztatására; végül is megnyugodhatott, nővérét nem érte csalódás.

Emili utoljára hat éve volt hosszabb ideig egyedül. Luszilla kórházban fektetett, méhében daganatot találtak, ő pedig három nap után rádöbbsz, semmivel sem kellemetlenebb magányosan; számba vette, mennyi kényeszeres, felesleges dolgot végez, ha Luszilla vele van, tulajdonképpen rengeteg mindennek másképp járna a végére, idejével is máshogy gazdálkodna. Azt hitte, haragot kelt benne Luszilla elpártolása, helyette inkább örült lelkesültségének. Korábban arra gondolt, Luszilla mozdul ki nehezebben, most felismerte, főképp ő ragaszkodik megszokott életéhez. Az utazás változásokkal jár, napok múlva is hatásuk alatt állna; ha korábban megedződött volna, még élvezné is a kalandozást, így azonban a kényelmetlenség megmérgezi az élmény nagy részét.

Megérkezésük napján szándékosan húzta az időt, nem akart otthon lenni, amikor Luszilla beállít; jegyet váltott egy humoros filmre, unta, de azért nápolyit rágszálva végignézte, utána kerülővel ért a házhoz; feltekintett, égett a villany: Luszilla hazaért. Ottó szobájában is világos volt, nem eresztette le a redőnyt, mintha pillanatokra látta volna előtűnni.

– Hahó! – lépett a lakásba. – Alighanem tengersok beszámoló vár.

Luszilla a tévé előtt ült, merev pózban, mint olyankor, ha nagyon fáj a háta; a halk zene alatt futó képeket figyelte. Csomagjai kibontatlanul hever-

tek a szőnyegen, tele zacskóból néhány grapefruit gurult a parkettára.

– Elfáradtam. Hosszú volt az út.

Emili közelebb jött. – Nem kérsz valamit? Kávét?

– Nem, inkább lefekszem. Holnap pakolok ki.

Luszilla felkászálódott, arcon csokolta a hűgát.

– Holnap mesélek, rendben?

– Oké. Ottó?

– Mi van vele?

– Nem tudom.

– Jó éjt.

– Jó éjt.

Sem másnap, sem később nem tette szóvá az utazást, szűkszavúan előadta benyomásait, de nem mutatta, hogy bármi lelkesítené. Emili leplezte csalódottságát, puhatolózásával annyit ért el, hogy Luszilla bezáródott. A nővére ezután jóval ritkábban kereste a férfit, akkor is rövid ideig maradt, Emili arra gondolt, talán Ottó megbántotta (ha összefutottak, a szomszéd már nem kedélyeskedett, kurtán köszönt); s amikor végre elszánta magát, hogy kifaggassa a testvérét, bárhogy ellenkezik, ő kérdezte, nem akar-e utazni.

– Utazni? – Emili elképedt ábrázatot öltött.

– Önző voltam. Ottó hozzád vonzódik. Nem mondta, hisz tudod, milyenek a férfiak. Képesek bármilyen kényelmetlenségre, csakhogy ne bántásák meg a másikat. Emlékezz apára, ő milyen volt. Hallottad akár egyszer is panaszkodni? Inkább lenyelte volna a nyelvét. Kivesszük a bankból a pénzt, elruccantok együtt, nem nagy dolog. – A húga tiltakozását látva leintette. – Holnap átjön. Én kértem. Ideje, hogy találkozzatok, nem? Beszélgettek. És érezd jól magad. – Behunyta a szemét.

– Ez a fájdalom már itt marad bennem. De az az egy hét tényleg jó volt. Hallod? Ragadd meg. – Bebotorkált a szobájába, elkínzott arcot vágott; az elrebegett Jó éjszaka! úgy hangzott, mint fojtott szitkozódás.

Másnap csendben reggeliztek. Emili a teája végén jegyezte meg, nem biztos, hogy erőltetni kellene a találkozást, ha nem sikerült jól az együttlétük, neki sem telik benne öröme.

– Most az egyszere hallgass rám. Ne számítsanak az előítéletek.

Ottó délután virággal érkezett; első pillanattól zavartan viselkedett, s miközben Luszilla bort töltögetett, babrált az abroszon, régi történeteket elevenített fel, kevés mosolyt csalt elő velük. Luszilla néha kisietett a konyhába, ilyenkor Emili feszélyezettséget érzett; Ottó heherészett, kilazította nyakkendőjét, majd fiatal éveiről beszélt, amikor a belügyéreknél szolgált, és tapasztalt néhány furcsaságot. Emilit nem érdekelt, azért udvariasan hallgatta, neheztelt Luszillára. Búcsúzáskor a férfi másnapra meghívta magához vacsorázni.

Luszillával kiválasztották a helyet; előtte Emilinek egyetlen kikötése volt, hogy sok erdő legyen a környéken, esetleg egy kis tó, főként tiszta levegő. A végén mindketten Bükkfürdő mellett döntöttek, s akadt is a közelben egy panzió, amely kedvező áron kínálta apartmanjait. Ottót is bevonták; mindjárt ellenvetést tett, szerinte kevés látnivalót kínál a vidék, végül megbarátkozott az ötlettel, tulajdonképpen szintén a falut javasolná, ha a külföldi út nem megy. Luszilla megázta a fejét.

Nem, az nem; s Ottó megszívta az ajkát.

Az egy hét öt napra zsugorodott, ennyit lehetett, abból is kettő hétvégére esett. Leszedték már a karácsonyfát, Luszilla sohasem szerette sokáig a lakásban. Ottó évek óta fenyő nélkül ünnepelt, minek egymagának, hangoztatta, Emili mégis átvitt neki egy gallyat teli szaloncukorral.

Bár nem kérték, Luszilla segített pakolni, erősködött, pontosan tudja már, mi az, amire szükség van, csomó mindent itthon kellett volna hagynia, másokat meg elcsomagolni. Amikor becsukták a bőröndöt, a hűga szemébe mélyedt.

– Ennyi kijár.

Emili nem értette, azért hálásan mosolygott.

– És ne vess. Ne vess, ahányszor csak tudsz. Ez fontos. Akár még fel is írhatod magadnak. És zárd be az ajtót.

Emili elfújta homlokáról a haját.

– Te bezártad?

Luszilla elpirult.

Emilinek kikerekedett a szeme. – És...?

– Cccsssss! – hallgattatta el a nővérét. Kihúzott a zsebéből egy pénztárcát. – Amire csak kell. De ne engedd, hogy legénykedjék. Mindent módjával. Tudj neki nemet mondani. Ez is lényeges.

Reggel ő engedte ki a folyosóra, majd utánakiabált, hogy vigyázzon magára. Ottó már leste, félig nyitott ajtó mögött rendezkedett; és amint beültek a taxiba, Emilinek felrémlt, ugyanez vitte nővérét a reptérre is.

Luszilla elfogódott, érettebb arccal látta viszont, lapjából, amit kapott tőle, és Ottó is aláírt, nem számított másra. Amikor kötényben sietett elé, mert még javában főzött, fél órával későbbre időzített, Emili kibökte, hogy mielőbb túl legyen rajta:

– Megkérte a kezem.

Luszilla bólintott, aztán megszabadította kabátjától, odahozta papucsát, s kihívta a konyhába.

– Megkevernéd párszor? Azonnal itt vagyok.

Öt perc múlva visszatért; Emili kérdő tekintetére felelt:

– Odaadtam a pénzünk felét. Mutattam a banki bizonylatot. Másik részt akkor kapja meg, mihelyt talál valahol egy lakást, gondolom, egy jobb helyen.

Emili lesimitotta a ruháját, s beszaladt a szobájába, hogy megnézzze, a cse-repekben olyan puha-e a föld, ahogy elindulásakor hagyta.

Ez bennük a szép

A hűtőből kiemelte a sonkaszeleket, a vajtartó mögül a tojásdobozt, öt tojást egyenes sorban az asztra fektetett; a kiürült papírtartót belepottyantotta a szemégyűjtőbe. Megtámaszkodott a széken, mélyeket lélegzett, várt; mereven, bizonytalan kifejezéssel megfordult, és megragadta a konyhaszekrényről lelógó telefonkagylót.

– Ne haragudjon – szolt bele egy szuszra –, valamit sürgősen rendbe kellett tennem. – Pillanatig hallgatott.

– Ott van még?

– Igen. Hallom.

– Nem is gondolná, milyen ramazuri van itt. Amikor azt hiszem, kész vagyok a rámolással, kezdődhet minden előről. Ne tudja meg, mit jelent.

– Ilyesmit én is gyakran átélek.

– Akkor jó. Örülök, ha így van. – A másik füléhez illesztette a hallgatót. Sebesen magyarázkodott: – Illetve, dehogy. Csak jó, hogy érti, miről beszélek. Magamat is könnyen zavarba hozom. – Felnyúlt, lábasok között kotorászott.

– A rádióból semmi nem szűrődik át.

– Kedves, hogy ezt mondja. Tudja, van egy trükkje. Érdekli?

– Nos...

– Nem tartom fel?

– Tulajdonképpen...

– Szóval. – Megmozgatott egy teflonserpenyőt; billegett fölötte az edénykupac; állával a kagylót addig szorította a vállához, amíg két kézzel sikerült kipiszkálnia, azután mindkettőt lerakta a konyharuha mellé. Az olajból kanálnyit csurgatott a tojásütőbe. – Kevés latolgatással, peregve kell halandzsáznia. Semmi elrédés, ilyesmi, bele a közepébe, nevezhetném ürességnek is; nem eshet baj, a szavak zsongítanak, fejfájást sem okoznak, s akkor már teljesen mindegy, mit hablatyolunk; ez is egy technika, semmiféle gyakorlás nem szükséges hozzá, na jó, kis rátermettség, és minden sínre kerül. Nem voltam mindig nagy szövegelő, talán most sem vagyok, ellenben a keverőpult mellett totál beindulok, bizseregnek az ujjvégeim, felszabadító érzés önt el, érti, ugye? Néha azon kapom magam, már intenek, következnek a zene, olyankor kifulladás, kicsit fáj, meg minden – de látja, kezdek ger-

jedni, egymást kergetik nyelvemen a szócikornyák. Tiszta idegbaj másnak. Egyébként, hogyan jutott eszébe, hogy felhívjon minket? Feltűnően értelmesen replikázott, ez az, ami megfogott. Mindenki azt szajkózta, hogy nem árulná el, vagy kivételes esetben, mások meg csak közeli hozzátartozójának, egyik sem meggyőző. Erre fogja a telefont, jelentkezik, naná, s kibőki szép nyugodtan a szerintem egyetlen igazi megoldást: azzal közölné halálos betegségét, akivel úgy érzi, megteheti. Aki összeomlana, nyugtatgatná, nem engedné át a csüggedésnek, viszont az erős előtt nem titkolózik, legyen ideje felkészülni. Halálosan szép. Bocs, nővér talán? Feltételezem, ismeri a fázisokat. Nem biztos, hogy pontosan idézem, de a halállal hadakozó először tagadja, hogy ilyesmi vele megtörténhet, majd megszállja a harag, amit felvált az alkudozás szakasza, utána a depresszió következik, végül a belenyugvás. Na de, akit burok vesz körül, ilyen stádiumai sincsenek. Mondok valamit: közelgő végét mindenki érzi. Kinevethet. Maga ehhez nyilván többet konyít, nem tudom; az ember legbelül tisztázza, mekkora a baj, és csupán azt lehet az orránál fogva vezetni, aki akarja. Persze akadnak megátalkodottak, akkor sem vallanak meg az igazat, ha követelnék tőlük. Azokról nem is gyanítom, milyen belső parancsra cselekednek, ám aligha bölcsesség motozik bennük. Bizonyára lehet más is az igazság, legfeljebb így sejttem, és...

– Nem vagyok nővér.

– Akkor még meglepőbb, hogy annyit tud a lélekről. Ösztönösen kombinál, ez a legjobb. Disputánk alatt érvei mindvégig ott keringtek a fejemben, azonban nem mertem faggatni, at-

tól félttem, esetleg zavarba hozom; ha rámenős is vagyok olykor, feltétlenül vigyázok, nehogy feszengést keltsék. Gyerekkorom óta van így; apám olyan manusz volt, pedig templomba járt, meg minden – figyeljen, lehetséges, hogy ez lesz a következő témám: Isten és ember kapcsolata, bár jó kis csavarintással, lehető legkevesebb vallási mázzal leborogatva. Sok buzgó hőbörgő telefonálna; de lehetne akár ez: Isten válaszol-e nekünk? Látom már a bizonygatókat, amint szemléletesen idéznék az Urat, közben rég megfagyott a szívük. Honnan kanyarodtam el? Igen, apám: sportot űzött abból, hogy lejárasson, komolyan, nem volt rá oka, egyszerűen élvezte – ismerősök, idegenek, mindegy, akárki jelenlétében elhelyezte kis mérges nyilait: ilyen vagyok, meg olyan, és azt hiszem, Szilvia, legtöbb hallgatóját mulattatta. Azóta ügyelek; kizárom, hogy valakinek kellemetlensége támadjon mellettem; egyébként sem illene hozzám a piszkálódás, szelíd vagyok, mint egy kisegér. Hangoskodással mentem is magam. Vicc kell? Kis kajánság? rám mindig számíthatnak. Akár táblát szegezhetnék ki ezzel a felirattal: szórakoztatást vállalok. Mit tart róla, sikerem lenne? Á, ne higgye. Tavaly egy lazán szerkesztett, kokettálós műsorról kísérleteztem: bárki odacsöröghet bújával, vagy épp rossz passzban van, főként ha kis vidámságot akar. Hívtak, persze, aztán két adás után talonba került. Nem ez kellett, hanem igazi odafigyelés, közeledés, ilyesféle. Néhány mondat tűzoltásnak sem jó. Nem kell neked magyaráznom. Hogy van ez? El lehet biztosan dönteni, kinek beszélhetünk őszintén haláláról, és kinek nem? Tényleg fel tudnád vállalni? Ott vagy?

Vitéz Bátor 4.

– Itt vagyok. Azt gondolom, aki közel áll hozzánk, annak elég pontosan ismerjük reakciót, azt is, mennyire erős, mi az, amit...

A ruhára ejtette a kagylót; a gáztűzhelyhez húzódott, meggyújtotta, a gombon tartotta a kezét, ki-be nyomkodta, s amikor egyenletesen lobogott a láng, rátette a serpenyőt. Műanyagtálba ütötte az öt tojást, két csipetnyi sót hintett rájuk; visszahátrált a telefonhoz. A beszélőt, megdöntve a fejét, a szájához emelte.

– ...hogy kinél lehet biztosra menni. Az idegenek nem is biztos, hogy ránk kíváncsiak.

– Értem. Okos megállapításokkal hozakodtál elő, Szilvia. Időnként sajnálom, amiért szoros a műsoridő, nem lehet bővebben eldiskurálni, mindig akadnak érdekes, színes egyéniségek, de hiába, s nem mentséget keresek, elmélyülésre alig van mód; néha fárasztó a sok mellébeszélés, hiányzik az üdítő hang. – Rábólintott a kagylóra, villával felverte a tojást. – Gyakran azon döbbenek meg, mennyire utálok azt a zenét, amit bekonferálok. Kicsit sem vagyok öreg, de olykor annak érzem magam. Bár már meglehetősen messze vagyok a lótás-futástól, amikor hátamra kaptam a túracuccot, és csatangoltam, amerre kedvem tartotta. Ismered biztosan – ha összejön egy remek csapat, szédületes dolgok sülnhetnek ki belőle. Kevésből kijöttünk egy hétig, ma már csodálkozom, hogy lehetett. Persze marháskodtunk egész nap...

– Ne haragudjon, de...

– ...ez benne a szép, hogy minden simán indul, a folytatás is frankó, lődörögünk, lébecolunk, senki sem türelmetlen, az események magukba hordozzák a megoldást, tiszta előtted, fogadok.

Öreg már a járgányom, használtan szereztem, alkalmanként helyrefofozom, még sohasem hagyott cserben. Talán kinevetsz, de nem ritkán megteszem, főleg hajnalban, munka után: mielőtt indítanék, megsimítom a kormányt, pedálra teszem a lábam, finoman megnyomom, sosem durván, érintés ez, szólok hozzá, hogy örülök, amiért nem türelmetlenkedett, remélem, nem találta kellemetlennek a várakozást, és a barátom, jó benne utazni, szeretem kárpitozásának illatát, hasonlók. Azt hiszem, elfogadod, nem tartod dilis szokásnak. Egyszer, emlékszem, egyik telefonáló kikotyogta, hogy a kutyaival társalog, megkérdezi tőlük, mi érdekeseget láttak, mikor kergettek macskát; akadtak még ötletei, tisztára vicces, mindamellettt kellemes volt hallgatni, mégis számosan hívtak utána: micso-da tökkelütött pasas, diliházba való, ilyesmi. Egyik nagyszájút a szerkesztő bekeverte adásba, majdnem fogtam magam, és otthagytam a brancsot; ez az alak tényleg tud valamit, amit kevesen, becsülni kéne, nem kigúnyolni. Zárás után sem némulnak el a telefonok, direkt engem kérnek; ez jó, vagyis igazából néha terhes egy kicsit, de senkit sem ráztam még le, igazán profiknak erre is fel kell készülniük. Nem lehet ripsz-ropsz lelépnem; persze azért az otthon más, oda nem engednék be akárkit, valahol muszáj határt szabni. – A tojást beleöntötte a forró olajba, falapáttal lazított sístergő szélén. – Nem tartok állatot, jóllehet sokszor hajlottam rá; ódzkodnék bezárni őket, nem való hozzájuk. Első huszonöt évemben kertes házban laktam, mindenütt nagy tér fogadott, nyitottság, megszoktam a szabadságot, most néha fuldoklom, visszavágyom, mindazonáltal más-

képp élnék; nem tudom, mit hoznék magammal, aligha felhőtlen örömet, sejtlemem sincs, talán gyávább lettem. Különös, naponta elsétálok a rakpart mellett, biztosan ismered, naná, a hajógyár csattog, szuszog, percre nem állnak meg, néha élvezem; leülök a lépcsőre, bámulom a folyót, tökéletesen pihentet, kavicsokat dobálok a vízbe, a mozdulat hanyag, annak ellenére kellemes, egészen kikapcsol, csak tenni-venni, elmét lefékezni, szerintem oltári. Karácsony óta őrzök egy üveg pezsgőt, nem azért, mintha piszokul őrizgető típus volnék, mert nem, a leveleket legfeljebb két hónapig tartogatom, aztán kihajítom, a múlt egy idő után lehúz, gondolataim ne a régi szenvedélyek felé repítsenek, hanem előre, vagy éppen a jelen pillanatába, a most számít, bár gyakran éppen az a legkínosabb, mindegy, nincsenek kallódó kacatjaim, nem menekítem őket, fényképem is legfeljebb hat vagy hét van, nem több, minek lennének? Halom könyvem volt, teljes falat betöltöttek; egyszerre rühellni kezdtem, sorra eladogattam mindet, nem jelentős, a díjakat és az okleveleket is kisöpörtem, azt hiszem, kevés maradna utánam. Emlékek, amit mások elevenítenének fel, nem túl megnyugtatók, de legalább az vagyok, ami akarok, ne a tárgyak fecsegjenek rólam. Néha sokat megadnék egy felém áramló kedves gondolatért, jóllehet olykor ez sem lényeges. De a haldokló és virág hasonlatod igazán szép volt. Tehát itt ez a pezsgő, benyalkálnám, csakhogy egyedül nincs kedvem, hiába, pezsgőhöz társaság kell, több elevenség, nevetés, nem ünnepi hangulat, mondjuk: trécselés, együttlét, efféle. A telefonáláskor szavak maradnak, hiányzik az arc, a mosoly, na,

nem ragozom annyit, volna kedved felbontani velem? Itt nem jó, azonban könnyen találhatunk egy meghitt zugot. Nem tudom, mit szólsz hozzá? – A tojás folyós részei a szélek felé terelte.

– Nem. Nem.

Megfogta a kagylót, átette a bal oldalára.

– Értem. Remélem, nem tartottam fel. Minden jót az egész napra. Később is persze. És hallgasson minket tovább.

– Megszakította a vonalat. Lapot fordított el a váza mellől, és onnan olvasva a számot, nyomkodta a gombokat.

– Halló!

– Adrienn?

– Igen, én. Ki az?

– Csak egy pillanatra, bocsáss meg.

– A telefon lekerült; tányért szedett elő, ráterítette a gőzölgő rántottát. Az ételt kikészítette az asztalra; a teflonsütőt nekidöntötte a mosogatónak, meleg vizet folytatott rá. Feltöltötte a forralót, majd a gázra rakta. Teafiltert dugott az ingzsebébe.

Felkapta a kagylót.

– Itt vagyok. Megismered a hangom?

Késett a válasz. – Nem igazán. Találkoztunk már?

– Tegnap csevegtünk. Munkahelyedről hívtál. Nagyon titokzatos voltál, de annyit azért elárultál, hogy hirdetésszervezőben tevékenykedsz, pokoli a hajtás, lapzárta, ilyesmi. Imádod a Kóktélt, folyton hallgatod...

– Ó!

– Akkor rájöttél már. Előadtál egy érdekes sztorit, ami igen felkavart. Írás, újság, szóval nekem gyanús egy kicsit. Esküdni mernék rá, lapul néhány kéziratod a fiókban, melyeket nagyon kevesen láthattak még, így van? Megérezem, kiben lakozik kis kurázi.

– Ne haragudjon, mi ez, miért hív...?
– Egyszerűen hatott rám, amit a műsorban rögtönöztél. A nagymama, aki sohasem volt beteg, egyszer csak ágynak esett, kórházba került; szembesítettek a lesújtó hírrel, utána meglátogattad, nyugodtan belenéztél a szemébe, és tudtára adtad a megváltoztathatatlant. A nagy megroppant, de vállaltad tettetted; tudomásunkra hoztad, pontosan így: az ember legalább körülményeivel legyen tisztában életében. Szerintem bölcs észrevétel; átmelegített, hogy a sok handabandázás után ilyesmit hallhattam. Sajnáltam, amiért akkor így nem hangozhatott el; aligha maradhattam volna tárgyilagos, pedig nagyon fontos, akárcsak az értő befogadás; igyekszem nem kommentálni a véleményeket, azonban adódhatnak helyzetek, amikor kifejezetten fájjalom. Nahát ez ilyen szituáció volt. Kemény, határozott nőt látok, aki mindig pontosan tudja, mit akar. – Letelepdedt a háromlábú székre, bal kezével alátámasztott a könyökének; előrehajolt.
– Sokan hívnak mindenfelől, legtöbb felejtető, ezzel szemben aminek hangot adtál, teljesen megérintett. Sokat tépelődtem, egyáltalán bevessem-e a témát, számomra is személyes jellege van. Kölyök voltam; nagyapám irtóra magas, jóvágású, egyenesen tartotta magát még nyolcvanéves korában is, és mint a nagymama, sosem betegeskedett, dolgozott pihenés nélkül. Fiatalon cipőműhelyt nyitott, valósággal megszállottá tette a munka.
– Bocsásson meg, egy percem sincs már. Rohanok, és...
– Nem akarlak feltartani. Előző nap még robotolt, következőn már csak a szeme élt, teste meghalt, hasznavehetetlen gubó lett, semmi más, vergődé-

se, nem túlzás, rettenetes volt, napról napra sorvadt; látni, hogy nincs segítség, és mégis tartani benne a lelket, nem egyszerű feladat, szerintem a családtagokat viseli meg leginkább. Remekül ráérezted, hogy a lágyság felesleges, inkább árt, mint használ. És tudod, mit vallok a testi nyomorúságról? Lehet, hogy első pillanatban mellbevágó, de igaznak vélem. Akik hirtelen törnek össze, életükben nyughatatlanok voltak, mindig tettek-vettek, valójában azért, mert sohasem bírtak csendben megmaradni; nyakam rá, nagyanyád is közéjük tartozott, tüsténkedett egész álló nap, s titkos erő öregkoruk idején rájuk kényszeríti a nyugvást, hogy szembenézzenek életükkel, felmérjék, mi az, ami fontos, haszontalant elvessek; és roppant szenvednek: nem az volt a lényeges, amit eddig elértek, hanem amiről lemaradtak. Semmivé lettek kapcsolataik, mivel nem szerettek igazán. Nem vagyok túlságosan filozofikus? Nem így ismered, nyilván. Amit akkor elmeséltél a családdról, ilyenforma érzéseket keltettek bennem. – Nekidőlt a fióknak. Takarékos mozdulatokkal nyújtózkodott, ropogott a gerince. – Végre le kéne valamikor nyugodni, kicsit lazítani. Hangodból ítélve fiatal vagy, nem élhetted át, hogy a halogató, évtizedek alatt, micsoda súlyokat aggathat a tétovára; viszont azóta idegenséged is kapiskálom, csöppnyi nehezteléssel vegyül: a nagy hagyta volna csudába a sok munkát, családjával foglalkozzon. Főzni, mosni legfeljebb gondoskodás, még nem szeretet. Valakivel megosztani perceimet – ez a varázslat. Telefonon keresztül nehéz és néha idegesítő megnyilvánulni, a hang az egyedüli, nem húzódik meg

mélyén a részvét, hogy pártodon állok; nem tudom, világos-e. Reggel hirtelen szükségét éreztem, hogy megosszam veled tépelődéseimet, adásban nem lehetett, erre is jó ez a hívás.

– Értem és köszönöm. De most...

– Persze. Épp a napokban elmélkedtem azon, hogy a mondatok visszatalálnak hozzánk. Vagy talán a tetteink. Végül is szavainkkal jelenítjük meg önmagunknak. Volt már úgy, hogy valamit megígértél és nem teljesítetted? Erre az egyre válaszolj.

– Volt. – Szusszant.

– Oké, buta kérdés volt. Mindenkiel megesett. Nyilván. De a fájdalom, amit okoztunk, hozzánk is bekopogtat. Az is elég, ha egyszer nem álltunk a sarkunkra. Lerombol, gyengít. Néha túl sok a link téma, álprobléma, nem is lényegbevágók. Inkább azt kellene megkérdezni: szívébe fogad-e valaki, amikor azt várják tőle? Találgatok, lehet-e erre őszintén felelni? Mostanában ilyeneken morfondírozok. Életről, halálról tűnődöm. Meg hogy mi végre vagyunk? mi a feladatunk? Mindenki előbb vagy utóbb átesik a szembe-sülésen. Aki vak akar maradni, az a legdrámaiban. Hasonlót fogalmaztál meg tegnap éjszaka. Megnyugtatóan átvillant rajtam, hogy némelykor nem vagyok teljesen magamra hagyatva. Anyám volt ilyen, egyedül nevelt minddönket; öten voltunk testvérek, fiúk, ő hajnaltól éjszakáig húzta az ígát; gyerekfejjel elcsodálkoztam, hogy képes este is sűrögni, felfoghatatlan, amit megcsinált, aztán hatvanéves korában egyszerre csak ketty, agyvérzés, magatehetetlenné vált. Ettől fogva szemében irtózatossá fordult a fájdalom bujkált, egyikőnk sem mert belenézni. Öt évig, amíg még vegetált, menekültünk tőle; utolsó hó-

napjaiban intézetbe került, alkalmanként ketten-hárman testvéreim közül összeálltunk, egymásból merítve erőt látogattuk meg, de így is rémületes volt. Szemei vádoltak, mintha üvöltöttek volna: ezt érdemlem tőletek? Sokáig lelkiismeret-furdalást éreztünk, és noha egyszer sem lett kimondva, mindvégig küzdöttünk ellene, hogy a vége felé már micsoda teher újra és újra eléálljunk. Világos, gonosz dolog. Gonosz minden.

A filtertasakot a lobogó vízbe dobta. Kagylóval a kezében kinyitotta a szekrény felső ajtaját, csészét szedett elő. Mokka cukrot potyogtatott belé, és beleállította a kanalat.

– Vannak élmények, melyek végigkísérnek egész életünkben, megoldatlanságot is jelentenek. Fájó seb marad később is, amikor nem cselekedtünk helyesen.

– Bocsánat, leteszem.

– Oké. – Eloldalazott a tűzhely mellé. – Csupán megköszönni szerettem volna. Sokban hasonlóan látjuk a világot, és ez jó. Hitet is jelent. Adás végén valósággal elnehezedik a fejem, szemem lázasan ég; végigpörgetem a napomat, ám sereg mindenre nehéz emlékezni. Leballagok a lépcsőn; fogalmam sincs, mi lesz holnap, jó vagy rossz, ki tudhatná előre? Ligeten vágok keresztül, nagyon apró, de mégis el lehet rejtőzni, különösen este; a lámpa sárgásan világítja meg a padot, elszívok egy cigarettát, nem akarok semmin képzelegni, aztán mégis csak tobzódnak a bizarr képek.

Kihúzta a tasakot, megvárta, amíg lecsöpög, utána a szeméttartó fedelét felpattintva, a vödörbe lódította. Nem ért el addig a zsinór, a hallgatót elartotta magától.

– A rossz érzés mégsem tart sokáig. Legyűrhető, vagy elég nem piszkálni, mindegy, végül úgyis elmúlik. Lassan el lehet kezdeni egy másik napot. Karácsony óta őrzök egy pezsgőt, hűtőmben dermed, lehet, hogy már jéggé unta magát; arra gondoltam, ha van kedved, tényleg csak egy kósza ötlet, esetleg elfogyaszthatnánk együtt. Alighanem volna miről tereferélnünk. Lehetséges? Nem itt nálam, de egy helyet könnyen szerezhetnék. Rendben?

– Sajnálom. – Nagyobb nyomatékkal: – A műsor után mindig így próbálkozik? Nem tudom, örülne-e a főnöke.

– Nagyon egyszerűen megtudhatná. Van barátnője, Adrienn?

– Nem zaklatható.

Csészébe öntötte a teát. – Prima. – A kannát ráemelte a gázra; megkavarta az italt. – Ha elmeséli neki töviről-hegyire ezt a históriát, nézzen a szemébe. Nem kell több. Látni fogja benne a csillogást.

Lerakta a telefont, a papírról újabb számot választott. A készülék sokáig kicsengett.

– Mónika, már féltem, hogy nem találak otthon.

– Ki az?

– Gonosz fejtágító. Gondolatokat ugraszt össze mások ideáival. Nem mindig kell, hogy lelkesüljenek tőle.

Kuncogás hallatszott. – Újabb témát találtál ki? Ez is adásba megy?

– Szó sincs róla. Privát disputa. És mint ilyen, roppant bizalmas.

– Nagyon titokzatos.

– Mint az út, amelyen át munkahelyedre igyekszel, kicsi Moncsi. Közben annyi szemlélődésre való és meghökkenítő vetül eléd, hogyha valaki rászánná magát, bogozhatná hetekig. De szerencsére nem kell. Elég mindig csak

egy gondolat. Vagy egy sem. Picurit várjál.

Tálcára helyezte a rántottát, csészealátétre két citromkarikát, s a kenyereskosárból három szelet kalácsot fektetett melléjük, aztán a tea következett. Terítővel együtt az asztal közepére igazította.

– Már itt vagyok. Nagyon megtetszett elbeszélése arról a lányról, aki utolsó heteiben barátnőjét odaadón istápolta. Később jelentkeztek páran, és váltig bizonygatták, az egész merő kitalálás, ilyen nem létezik.

Szaporán, izgatott hangon:

– Úgy volt, ahogy elmondtam, semmit sem tettem hozzá.

– Tudtam, hogy igaz, rájuk is pirítottam. Van annyi rutinom, hogy rögtön kiszúrom, ki az, aki hantázik. Tüstént meglegyintett a valóság és a dráma; elhiheted, mélyen megragadott. Ismertem egy fiút, még a gimnázium második évében került az osztályunkba, duci, látszólag jelentéktelen figura; mellém ültették, s igencsak bosszankodtam, zavart örökös motozása. Lényeg az, hogy két hét után már jó barátok lettünk, sülve-főve együtt voltunk. Ugyanazon a szakon tanultunk az egyetemen, sőt, boldogságnak hat, megegyeztünk, kizárólag barátnőknek udvarolunk, azt hittük: barátságunk több mindennél, időt is túl kell élnie. Ötödik évet végeztük, amikor a srácnak agydaganatot diagnosztizáltak, és hasonló történt, ami a barátnőddel. Szülei elváltak, eltávolodtak tőle, én voltam, aki utolsó napjaiban igyekezett vigaszt önteni belé. Borzalmas volt nézni haldoklását; pontosan átérzem, mit élt át a barátnőd. Élvezte az életet, megváltó terveket szőtt, körbe akarta utazni a földet, expedíciók vezetésére készült, s nemcsak a szája járt, tehetsége,

kitartása karnyújtásnyira hozta álmait. Nála végül is elmaradtak a látványos kitörések, csendben távozott. És igaz, amit állítottál, hogy mindig az itt maradtaknak a rosszabb.

– Hülyeség volt.

– Tessék?

– Egy halottnak mi fájt?

– Igen, persze. De mintha az élő véné át az eltávozott fájdmát. Búcsúja megbélyegzi, félelmeit, reménytelenségét örökül hagyja. Ha így nézzük, akkor igenis van értelme. – Elkomorult. – Senkinek sem volna szabad letérni az útról. Egyszóval feltüzeltek szavaid, Mónika. Minden nap néhány ilyen hallgató, és egészen megvidámítana. Szerencsére nem olyan vagy, aki könnyen kétségbeesik; kivágod magad a szorult helyzetekből. Mi történne, ha kevésbé lennél talpraesett? Aligha hallhattam volna a hangod. És mit jelent kicsit is különbözni a többiektől? Sokszor magányt, kényelmetlenséget, feszítés sajdul a szívedben, és nem sikerül mássokkal feloldani. Pokoli. Rátapintottam nálad ezekre a vívódásokra? Estétől ke-repelek szinte megállás nélkül, s néha üresség nő bennem; azt hiszem, következő pillanatban vége, majd rájövök, felgyűlt valamennyi ráadásnyi időm, meg még egy egész csomó. Gyalogoltál már éjjel hazafelé ráérősen, nem hajtott semmi, amikor teljesen magadba temetkeztél? Biztosan. A nap végén, a Leudémusz téren bandukolok keresztül, nem sietek, legkorábban kelőknek egy óra múlva csörög a vekker; meg-meg-állok, nézelődöm, kicsit mintha egyedül mozgolódnék a várossal; nem tudom, érted-e.

– Azt hiszem, igen.

– Valakivel időzni, és mégis elszigetelt maradni – lehetetlen áthidal-

ni. Elindulnál, lecövekelnél, ellenszegülnél, félrevonulnál – az éjszaka rendkívüli gondolatokat ébreszt. Nem tudnám, ha nem tapasztalnám. – Leereszkedett a székre, egyenesen tartotta a derekát. – Valójában kevés ismeretet szereztem, rengeteg mindenre keresem a választ, de legalább foglalkoztatnak a fejlemények, nem vagyok kiszolgáltatott; szüntelen készenlétben állok, és figyelek, nemritkán ez a legtöbb. Néha azon medítálok, lehet-e úgy szemlélődni, hogy belekerüljek az események sodrába, igazán megvalósítható-e? Aztán ráeszmélek, nem is fontos, lényegesebb, hogy önmagam lehessenek, egy percre, egy órára, ameddig képes vagyok. Rajtam múlik. Sok mindent szeretnék, a végén kevés érkezik el. Nemrég eldöntöttem, hogy veszek egy csónakot, és kijárok evezni. Életemben nem rajongtam a vízért, mégis ehhez támadt kedvem. Kész. El is vethetném, azonban hova lenne akkor a szépség?

– Álmodok élnének.

– Így is van. Azt hiszem, pedzed. Amúgy is az ábrándok merészségünk nélkül mire mennének? Bizonyára semmire. Vagyunk, de én tényleg súlyokat akarok a napoknak; a nappalok elillanhatnak, viszont esténként érzem: aznap jó is történt, valami tiszta, kellemes, esetleg rendhagyó. Miért is ne? És ha már átéltem ilyet, örvendezni fogok. Tegnap, amint hallgattalak, ehhez hasonló sejtelmek suhantak át a fejemben; tenni és tudni, érezni és kívánni, makulátlanul, nyersen, ahogy sorjáztak, a száj csak kárpáljon, a szavakra sem muszáj fék, hadd áradjanak, úgy kell. Megörültem a hangodnak. Más is felmerült bennem; megütközést keltő lett volna egyenesen belezúdítani a mikrofonba. Karácsony óta rejtege-

tek egy üveg pezsgőt, jó ismerősöm lepett meg velem, a hűtőben szomorítom, azonban nincs hangulatom egyedül kiüríteni. Arra gondoltam, ha lenne kedved, társulhatnál hozzám, ketten már érdemes elkortyolni. Nálam nem jó, nagy itt a rumli, de ki tudnék ötölni valamit. Mit szólsz hozzá?

Habozás után:

– Fura.

– Fura minden, Mónika. Mi ne tudnánk? De azért nem adjuk fel, igaz?

– Hány éves vagy? Nem mintha ezen múlna, csak...

– Mi volna, ha kibarkochbáznád? Játéknak sem utolsó. Már mint ha már láttál.

Nevettek. – Nem bánom.

– Remek. Mit szólnál, mondjuk, holnaputánhoz? Az este nem annyira zűrös, szuperül elcseverészhetnénk.

– Pezsgő mellett?

– Ja persze, a pezsgő! Csakis.

– Azt hiszem, ötletem is lenne rá.

– Csodásan hangzik, Mónika. Mondtam, hogy tökéletesen feltalálok magad, és... – Valahol bent megdöngöttek a falat. – Bocsáss meg, egy pillanat, ne haragudj.

A telefonhoz koppant a hallgató; fel-emelte a tálcát, elindult, az ajtóból még visszaperdült, helyére lökte a kagylót, és már mellének támasztva a tányér karimáját, kilépett a konyhából.